

Lumbalpunctio (Gerinccsapolás)

A központi idegrendszer egyes betegségeiben döntő fontosságú az agyi-gerincvelői folyadék laboratóriumi vizsgálata. Ennek eredménye a beteg további kezelését és ezzel betegségének kimenetelét alapvetően meghatározza. Az agyvérzések egyes formái, gyulladásos, esetleg fertőző idegrendszeri megbetegedések a gerinccsapolás során vett minta vizsgálatával állapíthatók meg.

A beavatkozás célja:

A gerinccsapolás célja, hogy kismennyiségű agyi - gerincvelői folyadékot (*liquor*) nyerjünk laboratóriumi vizsgálat számára.

Minden egyes esetben a beteg - vagy törvényes képviselője, hozzátartozója - felvilágosítást kap a tervezett mintavétel szükségességéről, a laboratóriumi vizsgálatról várható információkról, továbbá arról, hogy ezen adatok hogyan befolyásolják a beteg további kezelését. Miután a beteg megértette a mintavétel szükségességét, alapvető, hogy tartsa magát nyugodtan a csapolás alatt.

A gerinccsapolás kivitelezése:

A beavatkozás során a beteg ülő vagy oldaltfekvő helyzetben van.

Ülő helyzetben a beteget lovagló ülésben a székre ültetjük, karjait a szék támlájára helyezi, fejét előre hajtja. Ha nem hagyhatja el az ágyat, akkor az ágyban ültetjük fel, fejét előre hajtja. A segédkező ápolónő ebben a testhelyzetben rögzíti a beteget.

Fekvő helyzetben a beteget a bal oldalára az ágy szélére fektetjük, térdeit felhúzza, fejét előre hajtja, így törzsét ívben meghajlítva fekszik. A segédkező ápolónő ebben a testhelyzetben rögzíti a beteget, ügyelve arra, hogy a törzs az ágyra merőlegesen feküdjék.

A gerinccsapolás erre a célra készült speciális tű segítségével történik. A III-IV. ágyéki csigolya közötti résen keresztül szűrjük a tűt a gerinccsatornába. E szakaszon már nem kell tartani a gerincvelő sérülésétől. Előzetes érzéstelenítést a beavatkozás nem igényel.

Az orvosnak két személy segít. Egyik a beteget a már említett testhelyzetben tartja, a másik az eszközöket adogatja az orvos kezébe. Az orvos a szúrás helyét alkohollal zsírtalanítja, majd jóddal fertőtleníti. A szúrás pillanatában a beteget figyelmezteti, hogy szúrás következik, ne mozduljon el. Ha a tű kellő mélységbe jutott az orvos óvatosan kihúzza a tű belsejében lévő, azt dugóként elzáró mandrint, ekkor megjelenik az agyi-gerincvelői folyadék első cseppje. Eredményes a punctio, ha víztiszta folyadék formájában, cseppekben ürül a gerincvelői folyadék. A tű alá kémcsövet tartva, kb. 6-8 ml minta vétele történik. Óvatosságból eleve két kémcsőbe történik a mintavétel, hogy ha az egyik eltörne, ne kelljen a beavatkozást megismételni. A szúrás helyének steril gézzel történik a fedése.

A beavatkozás után a betegnek azonnal le kell feküdnie. Lehetőség szerint 1 óra hosszáig hason, párna nélkül, laposan fekszik, ezt követően 24 óráig még fekvé marad. Ez idő alatt orvosa által meghatározott (általában 1,5-2,0 liter) folyadékot fogyaszt el.

Esetleges szövődmények

- fertőtlenítő szerekre való érzékenységnél bőrreakció
- a szúrás helyén kisebb vérömleny alakulhat ki
- gyengeségérzés
- a mintavétel után enyhe fejfájás jelentkezhetsz.

A fenti szövődmények ritkák, kezelhetők, elkerülésük érdekében a beavatkozást végző orvosok a szakma szigorú szabályai szerint járnak el. A vizsgálatot követően fellépő panaszait jelezze orvosainak.

Beleegyezés vagy megtagadás

Beleegyezés

Amikor Ön a beavatkozáshoz írásos beleegyezését adja, akkor egyúttal kijelenti, hogy a gerinccsapolás (lumbálpunkció) szükségességéről, céljáról és esetleges veszélyeiről az Ön által kért felvilágosítást megkapta, az abban foglaltakat egészében megértette és tudomásul vette. Kezelőorvosa részletesen, személyére vonatkozóan, érthető szóhasználattal felvilágosította. Tudomásul veszi, hogy a gerinccsapolást gyógyulása érdekében szükséges elvégezni. Megérti, hogy a gerinccsapolásra vonatkozó szigorú szakmai előírások betartása ellenére, a beavatkozás veszélyeket is rejthet magában. Mindezek alapján egyetért azzal, hogy a gerinccsapolást Önön elvégezzék.

Megtagadás

Önnek jogában áll a gerinccsapolás megtagadása. Ez esetben írásos nyilatkozatával felmenti orvosait a felelősség alól. A vizsgálat elmaradásából eredő állapotrosszabbodásért a felelősséget magára vállalja.

***Fenti tájékoztató elolvasása után, írásos nyilatkozatának megtétele előtt forduljon kérdéseivel
kezelőorvosához
vagy a gerinccsapolást végző orvoshoz!***

Alulírott:

Név:

Születési idő: év hó nap

Anyja neve:

Lakcím:

TAJ-szám: - -

a rendelkezésemre bocsátott tájékoztató illetve kezelőorvosomtól kapott felvilágosítás alapján a gerinccsapolás szükségességét és a beavatkozással kapcsolatban esetlegesen felmerülő szövődményeket tudomásul vettem, annak rajtam/hozzátartozómon történő elvégzésébe

beleegyezem / nem egyezem bele.

Megtagadáskor a beavatkozás elmaradásából származó következményekért a felelősséget vállalom, az alól kezelőorvosaimat felmentem.

Orosháza,

.....
felvilágosítást végző orvos

.....
beteg/törvényes képviselő

Előttünk, mint tanúk előtt:

Név:

Név:

Cím:

Cím: